

Toelichting op het Praktijkttoets instrument

Inleiding

Op basis van de RADAR inventariserende toets (het ingevulde inventarisatiedocument en de rampenplannen) wordt een eerste beeld geschetst van de drie kritische processen 'leiding en coördinatie', 'informatiemanagement' en 'opschaling'. Vervolgens wordt de praktijktoets uitgevoerd in de regio.

Noodzaak en doel van de praktijktoets als toetsmiddel

De bestrijding van grootschalige incidenten moet vanuit het dagelijks functioneren van de parate hulpverleningsdiensten en bestuursorganen worden opgeschaald. Het proces van het verwerken van meldingen en het opbouwen van de organisatie voor de bestrijding van het totale incident is een cruciaal onderdeel van de rampenbestrijding. Hierbij zijn de processen leiding en coördinatie en het operationele informatiemanagement essentieel. De opschaling is pas voltooid als de hoofdstructuur van de bestrijding volledig functioneert en alle uitvoerende processen zijn gestart. Bij incidenten die zich onaangekondigd voltrekken (acute incidenten) is het opschalingsproces het meest kritisch.

Om over (de voorbereiding van) de verschillende processen een valide en bruikbaar oordeel te kunnen geven, is het noodzakelijk om een deel hiervan in overeenstemming met de praktijk te toetsen. Dit gebeurt door middel van de praktijktoets. De basis voor de praktijktoets is een realistisch scenario van een acuut grootschalig incident dat wordt uitgewerkt voor een risico-object in de regio, dan wel voor een transport- of ander incident. De omvang van het incident komt overeen met een groot en complex incident en blijft onder het zogeheten laagst beschreven niveau 1 uit de 'Leidraad Operationele Prestaties'.

Het scenario voor de praktijktoets wordt op maat gemaakt voor de betreffende regio. Het scenario wordt zo realistisch mogelijk nagebootst. Via waarnemingen wordt beoordeeld in hoeverre de regio en de betrokken gemeente(n) op kritische processen zijn voorbereid. De praktijktoets is voor de Inspectie OOV het instrument waarmee de samenhang tussen de vele deelprocessen en locaties in de zeer dynamische opschalingsfase kan worden getoetst. Uit incidentonderzoek is gebleken dat deze samenhang essentieel is.

Door middel van de praktijktoets wordt alleen de effectiviteit van de kritische processen getoetst en niet het daadwerkelijk bestrijden van de acute ramp.

Opzet van de praktijktoets

Omdat getoetst wordt in hoeverre de regio en de gemeente(n) zijn voorbereid op een acuut grootschalig incident, is het noodzakelijk dat de praktijktoets plaatsvindt op een voor de regio onverwacht tijdstip. Vooraf wordt wel bekend gemaakt in welke periode (van ongeveer een maand) de praktijktoets uitgevoerd zal worden.

Het gesimuleerde incident vindt plaats in één of meer van de gemeenten in de regio.

De praktijktoets start op de regionale meldkamer. De regio wordt vervolgens geacht te reageren zoals zij dat in een echte rampsituatie zou doen. In verband met het verlenen van bijstand kunnen ook buurregio's bij de praktijktoets betrokken raken. Eenheden zullen niet daadwerkelijk worden ingezet, behalve een eenheid van elke discipline voor verkenning, primaire afstemming en coördinatie. Het gaat bij de praktijktoets immers alleen om de processen 'leiding en coördinatie', 'informatiemanagement' en 'opschaling'.

Bij de praktijktoets wordt zoveel mogelijk conform de praktijk gewerkt. Het verschil met echte meldingen is dat meldingen van de praktijktoets beginnen met de aanhef '*simulatie*'. Tijdens de praktijktoets zullen ook alle andere berichten worden begonnen met de aanhef '*simulatie*'. Wanneer bij een simulatiebericht aan 'de andere zijde' de verbinding wordt verbroken, is dat een teken dat er (voorlopig) geen verdere simulatieberichten moeten worden doorgegeven. Behalve deze algemene veiligheidsvoorziening worden op de regionale meldkamer en op andere plaatsen aanvullende veiligheidsvoorzieningen getroffen om de behandeling van echte incidenten veilig te stellen (zie spelregels).

Tot slot

Alle operationele kosten zijn voor rekening van de regio (ook het opkomen van eenheden). Kosten die gemaakt worden omdat het een specifieke aanpassing t.b.v. de praktijktoets betreft (bijvoorbeeld het aanpassen van ARBI of GMS) kunnen gedeclareerd worden bij de Inspectie OOV.

Voorafgaand aan de praktijktoets worden de opzet, werkwijze en 'spelregels' van de praktijktoets zorgvuldig met alle betrokken functionarissen doorgesproken. De regionale organisatie en de gemeente(n) kunnen bij het informeren van het eigen personeel over de praktijktoets gebruikmaken van de volgende documenten van de Inspectie OOV:

- 'Van ADR naar RADAR';
- Toelichting op het Praktijktoets instrument;
- Spelregels Praktijktoets;
- Ook op onze website www.ioov.nl is meer informatie beschikbaar (waaronder het toetsingskader).